

Mondingsgebied Grote Nete

gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

procesnota 2

**Vlaamse
overheid**

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Overlegstructuur	4
2.1	Planteam	4
2.2	Maatschappelijke klankbordgroep	4
2.3	Opvolgingscommissie De Kleine Nete.....	4
2.4	Publieke consultaties	5
3	Procesverloop en -aanpak	6
3.1	Startfase	6
3.2	Scopingfase	6
3.3	Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.....	6
3.4	Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan	7
3.5	Goedkeuringsfase	7
4	Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties	8
4.1	Webinar startnota.....	8
4.2	Inspraakreacties en adviezen startnota.....	8

1 Inleiding

Voorliggend document is een procesnota die hoort bij de scopingnota voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De VCRO stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zgn. geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

In functie van het geïntegreerde planningsproces wordt een procesnota opgesteld die het volledige verloop van het planningsproces beschrijft. Het is een informatief en evolutief document dat in de loop van het planningsproces kan worden aangevuld. De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie, en hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

2 Overlegstructuur

2.1 Planteam

Het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld door een planteam dat volgens artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens één ruimtelijk planner.

Het planteam voor de opmaak van dit ruimtelijk uitvoeringsplan wordt gevormd door vertegenwoordigers van:

- Departement Omgeving (ruimtelijk planner en vertegenwoordiger Team Omgevingseffecten)
- Departement Landbouw en Visserij
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- De Vlaamse Waterweg NV
- Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer
- Provincie Antwerpen, dienst Integraal Waterbeleid
- Gemeente Berlaar
- Gemeente Lier
- Gemeente Nijlen

2.2 Maatschappelijke klankbordgroep

Het planteam zal in de verschillende fases van het planproces een maatschappelijke klankbordgroep consulteren. De maatschappelijke klankbordgroep zal een eerste maal bijeen geroepen worden ná de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering naar aanleiding van de publieke consultatie over de startnota.

Indien nodig kunnen bijkomende overlegmomenten georganiseerd worden om bijkomende tussentijdse voorstellen voor te leggen aan de klankbordgroep.

Er wordt voorzien dat de maatschappelijke klankbordgroep minstens zal bestaan uit:

- vertegenwoordigers van Natuurpunt
- vertegenwoordigers van Bos+
- vertegenwoordigers van Boerenbond
- vertegenwoordigers van Algemeen Boerensyndicaat
- vertegenwoordigers van Landelijk Vlaanderen

2.3 Opvolgingscommissie De Kleine Nete

Om de uitvoering van alle projecten van de verschillende overheden in de vallei van de Kleine Nete op elkaar af te stemmen, stelde de Vlaamse Regering gouverneur Cathy Berx aan als procesbegeleider. Via overleg in de opvolgingscommissie wordt met alle betrokkenen gestreefd naar gedragen oplossingen en realisaties op terrein.

Aangezien voorliggend planproces ook in het werkingsgebied van de Kleine Nete gelegen is en Sigma-doelstellingen voor de Kleine Nete zal realiseren, zal de voortgang van dit proces en de afstemming ervan met andere projecten en processen ook besproken worden in de opvolgingscommissie.

2.4 Publieke consultaties

De startnota werd, zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen in de betrokken gemeenten. Tijdens deze publieke consultatie werd publiek participatiemoment georganiseerd.

Na de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zal zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, een openbaar onderzoek van 60 dagen georganiseerd worden.

Bijkomende publieke participatiemomenten zijn mogelijk, bijvoorbeeld naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

3 Procesverloop en -aanpak

3.1 Startfase

In de startfase stelde het planteam een ontwerp van startnota en ontwerp-procesnota 1 op.

Het Departement Omgeving bereidde een ontwerp van startnota voor in overleg met de instanties vertegenwoordigd in het planteam. Het planteam keurde het ontwerp van startnota goed op 25 februari 2021.

De Vlaamse Regering keurde de startnota goed op 7 mei 2021. Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 25 mei 2021 tot 23 juli 2021.

Op 17 juni 2021 werd een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een webinar waar een toelichting gegeven werd over de startnota. Er waren een 20-tal deelnemers en er werden in hoofdzaak informatieve vragen gesteld over de inhoud van de startnota.

Tegelijk met de publiek consultatie werd advies gevraagd over de startnota en de procesnota aan:

- de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
- de deputaties van de betrokken provincies: provincie Antwerpen;
- de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten: Berlaar, Lier en Nijlen;
- de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten.

3.2 Scopingfase

Op basis van de adviezen en inspraakreacties herwerkte het Departement Omgeving de startnota tot een ontwerp van scopingnota en stelde een ontwerp van procesnota 2 op. Het planteam keurde het ontwerp van scopingnota en procesnota 2 goed op 21 februari 2022. De scopingnota werd aan een kwaliteitscontrole door het team Omgevingseffecten van het Departement Omgeving onderworpen en werd na aanvullingen op basis van de opmerkingen van de dienst MER samen met de geactualiseerde procesnota 2 gepubliceerd.

In de geactualiseerde procesnota 2 wordt aangegeven op welke wijze de inspraakreacties verwerkt zijn en gemotiveerd waarom wel of niet op de vragen en opmerkingen ingegaan is bij de opmaak van de scopingnota.

3.3 Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

In deze fase worden de milieueffecten van de verschillende planalternatieven onderzocht zoals aangegeven in de scopingnota. Mede op basis van de resultaten van dit milieueffectenonderzoek zal het planteam een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken.

Over het voorontwerp wordt advies ingewonnen bij de adviesinstanties die door de Vlaamse Regering werden aangeduid. Er wordt een plenaire vergadering georganiseerd over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

Parallel aan de plenaire vergadering zal het voorontwerp RUP toegelicht worden aan de maatschappelijke klankbordgroep.

Van de plenaire vergadering en het overleg met de maatschappelijke klankbordgroep wordt een verslag gemaakt.

3.4 Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Op basis van de conclusies van de plenaire vergadering over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan stelt het planteam een voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan op en een nota waarin aangegeven wordt op welke wijze rekening gehouden wordt met de adviezen van de plenaire vergadering.

Het voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan wordt overgemaakt aan de bevoegde minister in functie van een beslissing van de Vlaamse Regering.

Nadat de Vlaamse Regering het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vaststelt, wordt het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan een openbaar onderzoek van 60 dagen.

Het planteam kan er voor opteren om tijdens het openbaar onderzoek een informatiemoment voor de bevolking te organiseren, bijvoorbeeld onder de vorm van een infomarkt.

3.5 Goedkeuringsfase

Het planteam verwerkt de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek en maakt een voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan op. De neerslag van de wijze waarop de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek verwerkt zijn, wordt opgenomen in het ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling.

Het planteam maakt het voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp-besluit over aan de bevoegde minister die het aan de Vlaamse Regering voor principiële goedkeuring.

De bevoegde minister vraagt het advies aan de Raad van State over het principieel goedgekeurd plan. Na de verwerking van het advies van de Raad van State beslist de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

4 Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties

4.1 Webinar startnota

Op 17 juni 2021 werd een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een online webinar waarop de startnota werd toegelicht. Er waren een 20-tal deelnemers. Er werden in hoofdzaak informatieve vragen gesteld.

Vraag	Antwoord
Zal het plan-MER ook de aanlegfase van het Sigmaproject bestuderen?	Het plan-MER beperkt zich tot het onderzoek naar de effecten van de bestemmingswijzigingen. Het plan zal niet vastleggen op welke manier de natuurgebieden ingericht zullen worden. Het onderzoek naar de effecten van de aanleg van de overstromingsgebieden zal gebeuren op projectniveau via een project-MER.
Wat wordt onderzocht in de effectgroep 'versnippering'? Gaat het ook over versnippering van bewoonde gebieden, openbare wegen, fietspaden...	Het effectenonderzoek 'versnippering' is onderdeel van de discipline biodiversiteit waarbij onderzocht wordt of er leefgebieden van soorten of habitats opgesplitst worden en of het plan aanleiding kan geven tot nieuwe ecologische barrières.
Zal het plan aanleiding geven tot bijkomende recreatiedruk in het gebied? Waarom wordt gesteld dat 'verstoring' geen te onderzoeken element is. De uitbreiding van de school, fiets- en wandelpaden, wandelaars met honden... kunnen toch voor verstoring van natuur zorgen?	Het effectenonderzoek richt zich op de mogelijke effecten van nieuwe activiteiten die door de voorgenomen bestemmingswijzigingen mogelijk zouden worden. Bestaande vormen van verstoring die op zich niet het gevolg zijn van de bestemmingswijzigingen in het plan en waar geen betekenisvolle wijzigingen verwacht worden, vallen daar in principe niet onder. In de scopingnota wordt dit verder verduidelijkt.
Wat zijn de effecten van de nieuwe school op het aangrenzende bosgebied (Elzen)? Hoe kan het dat er al een openbaar onderzoek loopt voor de uitbreiding van de school?	Zolang er geen definitief RUP is blijft het bestaande gewestplan van toepassing en worden vergunningsaanvragen beoordeeld op basis van de geldende bestemmingen van het gewestplan.

4.2 Inspraakreacties en adviezen startnota

Naar aanleiding van de publiek consultaties werden adviezen en inspraakreacties ingediend door:

- Strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- Strategische adviesraad Milieu en Natuur (MINA)
- Agentschap Wonen Vlaanderen
- Agentschap Wegen en Verkeer
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- Toerisme Vlaanderen
- Sport Vlaanderen
- INFRABEL
- NMBS
- De Vlaamse Waterweg

- Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
- Provincie Antwerpen
- College van burgemeester en schepenen Lier
- College van burgemeester en schepenen Nijlen
- Boerenbond en Landelijke Gilden

In onderstaande tabel is aangegeven op welke wijze met de inhoudelijke elementen uit de adviezen rekening gehouden is bij de opmaak van de scopingnota.

Opmerking	Antwoord
OVAM merkt op dat dossier 64603 een deel is van dossier 32045, stortplaats 9B van de voormalige stortplaatsen in Lier en meldt dat het bodemsaneringstraject dat in 2017 ingediend werd niet conform is. Momenteel loopt een herevaluatie van het dossier om na te gaan of er effectief bodemsanering nodig is.	Deze informatie is toegevoegd in de scopingsnota.
OVAM vraagt om de locaties en stand van zaken van de bodemonderzoeken voor de verschillende stortplaatsen in het plangebied na te kijken.	De informatie is nagekeken. De figuur is aangepast en de relevante informatie inzake bodemonderzoeken is toegevoegd in de scopingsnota. De actuele informatie omtrent bodemonderzoeken en -kwaliteit zal verder opgenomen worden in het plan-MER.
OVAM merkt op dat ter hoogte van de waterbodem, dijken en overstromingsgebieden sprake is van verontreiniging met zware metalen en met radiologische parameters zoals Radium. Momenteel wordt in opdracht van OVAM en in overleg met het FANC een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd dat in het najaar 2021 wordt afgerond. Het is belangrijk rekening te houden met deze verontreiniging.	Deze informatie is toegevoegd in de scopingsnota.
Stad Lier vraagt om binnen het plan-MER de nodige aandacht te schenken aan grondwaterwijzigingen en de gevolgen die het ontwikkelen van waterbergingsgebieden kan hebben voor aanwezige bodemverontreinigingen (bv. uitloogrisico's, impact op oppervlaktewater, verspreiding van vervuiling...) gelet op de aanwezigheid van twee verontreinigde sites in het gebied (site 75542 en site 64609). Een grondwatermodellering kan daarbij nuttig zijn. Er zijn ook indicaties dat er een accumulatie van verontreiniging is opgetreden vanuit overstromingen vanuit de Grote Nete.	De aanwezigheid van de verontreinigde sites wordt mee opgenomen in de effectbeoordeling binnen de discipline Bodem. Voor zover er een doorwerking zou kunnen zijn van bodemverontreinigingen op het oppervlaktewater bij de ontwikkeling van waterbergingsgebieden zal dit op projectniveau meegenomen dienen te worden. Op het huidige planniveau voor het vastleggen van bestemmingen wordt dit niet relevant geacht en is het niet mogelijk om dit te onderzoeken.
Boerenbond/Landelijke Gilden vragen om geen uitbreiding te voorzien van het Sigmaproject, uitbreidingsmogelijkheden van de bestaande landbouwbedrijven te behouden, géén natuur te ontwikkelen die invloed kan hebben op de vergunningsmogelijkheden van landbouwbedrijven en géén groenblauwe verbindingen te realiseren in landbouwgebied.	Dit is geen uitgangspunt of voorwaarde voor de opmaak van het plan. Het is een doelstelling van het omgevingsbeleid om negatieve impact van bepaalde activiteiten op het bodem- en watersysteem en ecosystemen te vermijden of te beperken, de achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan o.a. door natuur- en bosgebieden uit te breiden en met elkaar te verbinden of randvoorwaarden op te leggen aan landgebruik dat een negatieve impact kan hebben. Economische activiteiten zijn mogelijk mits voldaan wordt aan deze omgevingskwaliteitseisen.
Boerenbond/Landelijke Gilden vragen om de agrarische bestemming te behouden voor de gronden langs de kleinere waterlopen in het gebied (Maasfortbeek,	

Lindekensbeek, Rotbeek, Gestelbeek) i.f.v. het behoud van het huidig landbouwgebruik.	
Boerenbond/Landelijke Gilden wijzen op het actueel landbouwgebruik in het gebied ter hoogte van de monding van de Gestelbeek en stellen dat niettegenstaande dit gebied opgenomen is in het VEN, een agrarische bestemming mogelijk moet zijn of een overdruk natuurverweving.	Het gebied is thans bestemd als openbaar nutsgebied (met overdruk overstromingsgebied) en grote delen zijn reeds opgenomen binnen de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk waar de natuurfunctie primeert en/of erkend zijn als natuurreservaat (E-086 Vallei van de Grote Nete). Een agrarische bestemming of een overdruk natuurverweving is niet mogelijk binnen het VEN. Bij het concreet uitwerken van het planvoorstel zal een afweging tussen de verschillende maatschappelijke belangen gemaakt worden, incl. de ruimtevraag vanuit de landbouwsector.
Boerenbond/Landelijke Gilden stellen dat nieuw afgebakende groengebieden geen invloed mogen hebben op het vergunningenbeleid voor landbouwbedrijven.	Dit is geen uitgangspunt of voorwaarde voor de opmaak van het plan. Het is een doelstelling van het omgevingsbeleid om negatieve impact van bepaalde activiteiten op het bodem- en watersysteem en ecosystemen te vermijden of te beperken, de achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan o.a. door natuur- en bosgebieden uit te breiden en met elkaar te verbinden of randvoorwaarden op te leggen aan landgebruik dat een negatieve impact kan hebben. Economische activiteiten zijn mogelijk mits voldaan wordt aan deze omgevingskwaliteitseisen.
INFRABEL geeft aan dat in tegenstelling tot wat op p. 18 van de startnota gesteld wordt, de geboorde tunnelvariant van de tweede havenontsluiting wél boven komt in het projectgebied. Verder afstemming met INFRABEL/TUCRAIL is nodig.	Deze informatie zal toegevoegd worden. Op dit ogenblik is er (nog) geen startbeslissing voor een geïntegreerd planningsproces voor de tweede spoorontsluiting. Er zal nagegaan worden hoe bij de opmaak van het planvoorstel rekening gehouden kan worden met dit alternatief voor de tweede spoorontsluiting alsook het voorkeurstracé voor de fietssnelweg F104, afhankelijk van de stand van zaken van het project op dat ogenblik. Er lijkt afstemming tussen de provincie en INFRABEL nodig gezien het onderling conflict tussen deze voorstellen.
Provincie Antwerpen wijst op het initiatief om aan de oostzijde van de spoorweg fietssnelweg F104 Lier-Aarschot te realiseren en het gegeven dat een 'intergemeentelijke begeleidingscommissie' in 2019 hiervoor een voorkeurstracé bepaalde.	
Sport Vlaanderen vraagt om voldoende ruimte te (blijven) voorzien voor de georganiseerde en niet-georganiseerde sporter of recreant en vraagt om de effecten op het functioneren van de bestaande recreatieve infrastructuur in het gebied te onderzoeken. Er zijn in het gebied drie visvijvers (Dongelstraat Nijlen, Moedige Karpers Berlaar, Bartstraat Nijlen) en twee maneges (De Barthoeve, Hoeve De Bartvelden).	De effecten van de planingrepen op de functie recreatie zullen in het plan-MER aan bod komen in de discipline mens-ruimte.
Gemeente Nijlen stelt dat het plan geen bijkomende negatieve ruimtelijke impact mag hebben op de aanwezige land- en tuinbouw in het gebied.	Er wordt akte genomen van dit principiële standpunt. Dit is geen uitgangspunt of voorwaarde voor de opmaak van het plan. De plandoelstelling omvat o.m. het afbakenen en uitbreiden van de natuur- en bosgebieden i.f.v. de realisatie van de gewenste natuur- en bosstructuur zoals voorzien in de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en zoals o.a. uitgewerkt is in de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Neteland.

	De effecten van de planingrepen op de functie landbouw zullen in het plan-MER aan bod komen in de discipline mens-ruimte.
Gemeente Nijlen stelt dat de visie en uitwerking uit het Open Ruimte Perspectief uitwerking moeten krijgen in het plan.	Bij de uitwerking van het planvoorstel zal waar mogelijk rekening gehouden worden met de suggesties vanuit de visie van het Open Ruimte Perspectief.
Gemeente Nijlen vraagt om bij de grensbepaling van het plan ter hoogte van Kessel-Dorp de zonevreemdheid van woning Gasthuisstraat 1 op te lossen.	Er zal onderzocht worden in hoeverre dat aangewezen of mogelijk is binnen het plan.
Provincie Antwerpen vraagt hoe de impact op het ruimtegebruik en de gebruikskwaliteit ten gevolge van de afname van de ontwikkelingsmogelijkheden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, wonen en recreatie onderzocht zal worden. De provincie stelt dat het 'terugschroeven' van recreatieve mogelijkheden ook effect heeft op de discipline mens-gezondheid.	De effecten op deze functies zullen onderzocht worden in de discipline Mens-Ruimte op basis van GIS analyses en een expertenbeoordeling, onderbouwd met gebruikskwaliteitskenmerken per functie. De stelling dat het terugschroeven van recreatieve mogelijkheden (negatieve) effecten heeft op de discipline mens-gezondheid wordt niet onderschreven. Het gaat immers om een zeer algemene stelling die niet in concreto onderzocht kan worden op planniveau. Binnen de discipline mens-gezondheid wordt gefocust op de effecten van chemische stressoren (luchtverontreiniging, geurhinder...), fysische stressoren (geluid, licht, schaduw, windhinder...) en biologische stressoren (infectiegevaar, vergiftiging, allergieën, ongedierte...).
Provincie Antwerpen vraagt of er ook een kaart is van het werkelijk landgebruik binnen SBZ, VEN...	Daarvoor wordt verwezen naar de figuur met de landgebruikkaart.
Provincie Antwerpen geeft aan dat in de startnota de faunistisch belangrijke gebieden besproken worden in functie van broedvogels, watervogels en vissoorten. De provincie vraagt om ook vleermuizen als groep op te nemen.	Een deel van het plangebied wordt aangeduid als belangrijk regionaal leefgebied voor vleermuizen. Deze soortengroep zal bijgevolg op planniveau ook meegenomen worden in de effectbespreking bij discipline biodiversiteit.
Provincie Antwerpen vraagt hoe de afbakening van het plangebied bepaald werd en waarom de contouren van het 'operationeel uitvoeringsprogramma' niet gevolgd werden.	Het operationeel uitvoeringsprogramma geeft slechts een ruwe indicatieve contour die ingetekend werd op regionale schaal 1/50.000. Bij het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt de begrenzing van het plangebied bepaald op perceelsniveau en verder verfijnd. Bebouwing, infrastructuur en 'harde' bestemmingen aan de rand van het plangebied worden – voor zover ze geen wijziging behoeven – buiten de plancontour gelaten. Bij de opmaak van het concreet planvoorstel zal de exacte begrenzing op perceelsniveau verder onderzocht worden.
Provincie Antwerpen vraagt om parallel aan het RUP-proces een onderzoek te voeren naar het toekomstpotentieel voor landbouw van de bestaande landbouwbedrijven in het gebied op basis van het door de provincie ontwikkeld 'landbouwkompas'. De provincie stelt voor om voor landbouwsites die bv. omwille van nabije ligging van natuur niet meer kunnen ontwikkelen maatregelen te nemen om de open ruimte te versterken. Waar het landbouwpotentieel hoog is, zou het plan daar rekening moeten mee houden.	Het plan zal gelijktijdig de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur afbakenen op basis van de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio is opgesteld. Binnen de gebieden die opgenomen worden als onderdeel van de agrarische structuur kunnen bestaande landbouwbedrijven zich in principe verder ontwikkelen of uitbreiden voor zover het gebied niet gedifferentieerd wordt als bouwvrij agrarisch gebied (bv. omwille van het overstromingsgevoelig karakter van het gebied). Bij de afbakening van de bouwvrije agrarische gebieden en de

	bijkomende natuur- en bosgebieden zal een afweging gemaakt worden ten aanzien van de bestaande landbouwbedrijfszetels.
Provincie Antwerpen wijst op het bestaan van een (provinciale) landschapskaart met gegevens over de cultuurhistorische en ruimtelijk structurerende landschapselementen en vraagt om in het dossier na te gaan of er elementen uit het plangebied opgenomen zijn in de landschapskaart.	Er zal nagegaan worden of er voor het plangebied relevante elementen op de provinciale landschapskaart staan. Waar nodig zal het document aangevuld worden.
ANB wijst erop dat de opmaak van een soortentoets aangewezen is in kader van de beschermingsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten zoals bepaald in het Soortenbesluit van 15/05/2009.	Bij de effectbespreking in de discipline biodiversiteit zal op planniveau de nodige aandacht besteed worden aan de aanwezige ecologische verbindingen, het effect van versnippering en barrièrewerking op de migratie van (beschermde) soorten ten gevolge van het plan.